30 **maximumscore 1**
indifferentia

31 **maximumscore 1**
In het Latijn is priore ac meliore een (bijvoeglijke) bepaling (bij memoria) / (onderdeel van een) bijwoordelijke bepaling; in de vertaling is het / is ‘het vroegere en betere’ het lijdend voorwerp.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen
- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer geantwoord is ‘priore ac meliore zijn/is ablativus; het is vertaald als(of het) accusativus/i (is/zijn)’. / ‘Het zijn (attributieve) bijvoeglijke naamwoorden; in de vertaling zijn ze gesubstantiveerd / zijn het zelfstandige naamwoorden.’*

32 **maximumscore 1**
(Nam) cum beneficio par est iniuria (regel 22)

33 **maximumscore 1**
wijzen / echte/goede stoïcijnen / sapientes
Of woorden van overeenkomstige strekking.

34 **maximumscore 1**
Quid autem eo miserius (cui beneficia excidunt, haerent iniuriae)? (regel 9)

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 35 (regel 1)
35 **maximumscore 2**
Sed non multum ad tranquillitatem locus confert;
Maar je locatie draagt niet veel bij aan (je/de) (gemoeds)rust

multum verbonden met **tranquillitatem** 1

Kolon 36 (regel 1)
36 **maximumscore 1**
animus est,
je/de geest/ziel is het/degene / het is je/de geest/ziel

Vraag	Antwoord	Scores
	Kolon 37 (regel 1-2)	
37	**maximumscore 2**	
	qui sibi commendet omnia. die alles voor zichzelf bepaalt	
	Niet fout rekenen: **qui commendet** omdat die/hij bepaalt Niet fout rekenen: **commendet** moet/kan bepalen	
	commendet zal/moge bepalen / zou kunnen bepalen	1
	Kolon 38 (regel 2)	
38	**maximumscore 2**	
	Vidi ego in villa hilari et amoena maestos, Ik (persoonlijk) heb in/bij een blij makend en aantrekkelijk (gelegen) landhuis / op een blij makend en aantrekkelijk (gelegen) landgoed neerslachtige/droefgeestige mensen gezien	
	Niet fout rekenen: **villa** villa Niet fout rekenen: **villa** weergegeven met een bepaald lidwoord Niet fout rekenen: **hilaris** vrolijk	
	amoena mooie streken	0
	Kolon 39 (regel 2-3)	
39	**maximumscore 2**	
	vidi in media solitudine occupatis similes. (en) ik heb midden in (de) eenzaamheid / (een/de) stilte mensen gezien die druk bezig leken te zijn	
	Wanneer **vidi** op dezelfde manier onjuist is vertaald als **Vidi** in kolon 38, hier niet meer aanrekenen. Niet fout rekenen: **solitudo** eenzame streek	
	in media solitudine in de middelste eenzaamheid	1
	media niet verbonden met solitudine	0
	Kolon 40 (regel 3-4)	
40	**maximumscore 2**	
	Quare non est quod existimes ideo parum bene conpositum esse te, Je moet dus niet denken dat jij je daarom niet erg/zo prettig voelt	
	Niet fout rekenen: **parum** te weinig	

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 41 (regel 4)

41 **maximumscore 2**

quod in Campania non es.

omdat je niet in Campanië bent

Niet fout rekenen: **quod** dat *(voegwoord)*

Kolon 42 (regel 4-5)

42 **maximumscore 1**

Quare autem non es?

Hoezo ben je echter niet in Campanië

Niet fout rekenen: Hoezo ben je hier/daar echter niet

autem verder/voorts 0

Kolon 43 (regel 5)

43 **maximumscore 1**

Huc usque cogitationes tuas mitte.

Stuur jouw/je (eigen) gedachten/denkvermogen(s) hierheen

Kolon 44 (regel 5-6)

44 **maximumscore 2**

Conversari cum amicis absentibus licet,

Het is mogelijk/geoorloofd met (je/de) afwezige vrienden contact te hebben / met (je/de) vrienden contact te hebben wanneer/hoewel ze afwezig zijn

Niet fout rekenen: **Conversari** zich ophouden

Conversari zich gedragen / ronddraaien / rondgedraaid worden 0

amicis absentibus vertaald met enkelvoud 1

Kolon 45 (regel 6)

45 **maximumscore 2**

et quidem quotiens velis, quamdiu velis.

en wel zo vaak (als) je wilt, (en) zolang (als) je wilt / en stellig zo vaak en (zo)lang (als) je wilt

Niet fout rekenen: **velis** je zou willen

Wanneer **velis** tweemaal op dezelfde onjuiste manier is vertaald, dit slechts eenmaal aanrekenen.

quidem tenminste 1

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 46 (regel 6-7)

46 **maximumscore 2**

Magis hac voluptate, (kolon 47), fruimur,
We profiteren meer van / hebben meer plezier in/van dit genoegen

Niet fout rekenen: **Magis** beter
Niet fout rekenen: **hac** op deze manier
hac voluptate door/met dit genoegen 1

Kolon 47 (regel 7)

47 **maximumscore 1**

quae maxima est
dat het grootst(e) is / dat zeer groot is

Kolon 48 (regel 7)

48 **maximumscore 1**

dum absumus.
terwijl we afwezig zijn / (van elkaar) gescheiden zijn

Niet fout rekenen: **dum** zolang (als)
dum totdat 0

De regels 8-13 staan in het Nederlands in de tekst:

Het samenzijn maakt ons namelijk verwend, en omdat we regelmatig samen spreken, wandelen en bij elkaar zitten, lukt het ons niet, wanneer we uit elkaar gegaan zijn, aan hen te denken die we kort daarvoor nog gezien hebben. En daarom moeten we het kalm verdragen, als we niet bij onze vrienden zijn; je bent sowieso ook niet voortdurend met je vrienden samen wanneer zij wél in de buurt zijn.

Kolon 49 (regel 14)

49 **maximumscore 2**

Pone hic primum noctes separatas,
Denk hierbij ten eerste aan (de) gescheiden nachten/nachtrust/slaap

Niet fout rekenen: **noctes** nachtrusten/slapen
Niet fout rekenen: **separatus** apart/afgezonderd
primum voor het eerst 1

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 50 (regel 14)

50 **maximumscore 2**

deinde occupationes utrique diversas,
verder/daarna (aan) (de) voor beiden tegenovergestelde/afzonderlijke bezigheden / (de) (geheel) verschillende bezigheden voor beiden

Niet fout rekenen: **occupationes** bezigheid / het bezig zijn
Niet fout rekenen: **diversus** divers
occupationes utrique beide bezigheden 0

Kolon 51 (regel 15)

51 **maximumscore 1**

deinde studia secreta,
verder/daarna (de) gescheiden/afzonderlijke hobby's/interesses/begeerten/studies

Niet fout rekenen: **studia** vertaald met enkelvoud
Wanneer **deinde** op dezelfde manier onjuist is vertaald als in kolon 50, hier niet meer aanrekenen.
Niet fout rekenen: **secretus** geheim

Kolon 52 (regel 15)

52 **maximumscore 1**

suburbanas profectiones;
(de) (verschillende) uitstapjes nabij de stad

Niet fout rekenen: **profectiones** een (verschillend) uitstapje

Kolon 53 (regel 15)

53 **maximumscore 2**

videbis non multum esse,
je zult zien dat het/er niet veel is

videbis je ziet 1
multum opgevat als bijwoord 0

Kolon 54 (regel 16)

54 **maximumscore 2**

quod nobis peregrinatio eripiat.
wat/dat (de) afwezigheid ons ontneemt

Niet fout rekenen: **eripiat** kan/zou / zou kunnen ontnemen
quod omdat 0
eripiat zal ontnemen 1
eripiat moge ontnemen 0

Vraag	Antwoord	Scores

Kolon 55 (regel 16)

55 **maximumscore 2**

Amicus animo possidendus est;
Een/De vriend moet in/door/met de geest/ziel / het hart meegenomen worden

Kolon 56 (regel 16-17)

56 **maximumscore 1**

hic autem numquam abest.
die/dat is nooit afwezig

Niet fout rekenen: hier/daar is die/hij nooit afwezig

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 24 juni.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Cicero, Laelius / De Amicitia 62-64
tekst 2	Seneca, Epistulae Morales ad Lucilium 3
tekst 3	Seneca, Epistulae Morales ad Lucilium 81.22-30
tekst 4	Seneca, Epistulae Morales ad Lucilium 55.8-11